

2.8. Artikel 13

2.8.1. För att kunna lägga fram ett välgrundat erbjudande och en ståndpunkt om ett erbjudande måste styrelsen i såväl anbudsgivarbolaget som målbolaget samråda med sina anställda. Ett sådant samråd är nödvändigt inte bara innan de första förslagen läggs fram, utan under hela uppköpsprocessen. Vi föreslår därför att följande ändrade text i artikel 13 får ersätta den av kommissionen föreslagna lydelsen, som i själva verket endast tar upp redan befintliga regler: "Anbudsgivarens och målbolagets styrelser måste i alla skeden av uppköpet på

ett detaljerat och uttömmande sätt informera och samråda med företrädare för arbetstagarna, eller i annat fall direkt med de anställda."

2.9. Artikel 17

2.9.1. Ersätt med följande: "En kontaktkommitté skall utses med följande uppdrag: a) Underlätta en enhetlig tillämpning av direktivet genom regelbundna möten för att diskutera praktiska problem i samband med tillämpningen. b) Vid behov ge kommissionen förslag till ändringar av direktivet".

Bryssel den 14 maj 2003.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Roger BRIESCH

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik"

(KOM(2003) 176 slutlig – 2003/0068 (CNS))

(2003/C 208/16)

Den 22 april 2003 beslutade rådet att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ovannämnda förslag.

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén utsåg Christoforos Koryfidis till huvudföredragande med uppgift att svara för kommitténs beredning av ärendet.

Vid sin 399:e plenarsession den 14 och 15 maj 2003 (sammanträdet den 14 maj) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 87 röster för, 4 röster emot och 23 nedlagda röster.

1. Inledning

1.1. Den 8 april 2003 antog kommissionen för första gången sina förslag i fråga om de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken samtidigt med sina rekommendationer och riktlinjer för sysselsättningen.

1.2. Det här yttrandet från EESK utgör en fortsättning på det yttrande om den europeiska sysselsättningsstrategin som antogs av plenarsessionen i mars 2003 ⁽¹⁾.

1.3. Parallellt med det här yttrandet utarbetade kommittén också sitt yttrande om de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken 2003.

2. Kommissionens förslag

2.1. I förslagets motiveringsdel redovisar kommissionen motiven för en grundläggande översyn av riktlinjerna, definierar den nya utvecklingsramen för riktlinjerna och lyfter fram de nödvändiga prioriteringarna.

⁽¹⁾ EUT C 133, 6.6.2003.

2.1.1. I samband med översynen av riktlinjerna bör man framhålla de utmaningar som Europa nu står inför, särskilt "den allt snabbare ekonomiska, sociala och demografiska utvecklingen, globaliseringen och kraven i den moderna ekonomin, liksom den kommande utvidgningen av EU" samt vikten av att man "bättre uppnår Lissabonstrategins mål".

2.1.2. Ramen för en vidareutveckling av riktlinjerna fastställs och avgränsas i kommissionens dokument enligt följande kriterier:

- Behovet av mer stabila och mer resultatriktade riktlinjer inom ramen för de centrala målen och en tidshorisont på 10 år, i enlighet med besluten i Lissabon.
- Resultaten av en utförlig utvärdering av de samlade erfarenheterna från den europeiska sysselsättningsstrategins första femårsperiod.
- Resultaten av den dialog och det samråd som hittills ägt rum med alla EU-institutioner och andra viktiga aktörer, inklusive det civila samhället.
- Utvidgningen.
- Bidrag från i synnerhet Europaparlamentet ⁽¹⁾.

2.1.3. De tio prioriterade insatsområden som kommissionen föreslår syftar till att möta de aktuella och kommande utmaningarna och göra det lättare att nå den europeiska sysselsättningsstrategins tre huvudmål, dvs. full sysselsättning, kvalitet och produktivitet i arbetet samt social sammanhållning och integration.

2.2. Kommissionen föreslår kvantitativa mål, både på EU-nivå och på nationell nivå, som skall ligga till grund för bedömningen av de framsteg som görs. Vissa av dessa mål har fastlagts av Europeiska rådet eller ingår i tidigare riktlinjer, medan en del av målen är nya.

2.3. Slutligen delar kommissionen in sysselsättningsriktlinjerna i tre delar⁽²⁾ och betonar att medlemsstaterna måste utforma sin sysselsättningspolitik på ett sådant sätt att

- målen och prioriteringarna beaktas,
- framstegen noteras när det gäller att uppnå de särskilda kvantitativa målen,
- goda styrelseformer tillämpas i samband med sysselsättningspolitiken, bland annat genom effektivt samarbete mellan de viktigaste aktörerna,
- man banar väg för en konsekvent samverkan mellan sysselsättningsriktlinjerna och de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken, och ser till att dessa riktlinjer tillämpas fullt ut.

3. Allmänna kommentarer

3.1. EESK instämmer i kommissionens resonemang i förslaget motiveringsdel, men vill framföra vissa synpunkter på följande områden:

- Strategin på medellång sikt för de nya utmaningarna på arbetsmarknaden.
- Stöd för Lissabonmålen.
- Bättre styrelseformer, partnerskap och genomförande med avseende på politiska åtgärder.
- Sysselsättningsriktlinjerna och de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken måste stämma överens och komplettera varandra.

3.1.1. EESK vill i första hand lyfta fram överensstämmelsen och komplementariteten mellan sysselsättningsriktlinjerna och de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Vi uppfattar detta som en ömsesidig och jämlik relation som bidrar till att uppfylla de övergripande Lissabonmålen.

⁽¹⁾ Bland annat i resolutionerna av den 25 september 2002 och den 5 december 2002 samt resolutionen i februari 2003 om förberedelserna inför vårtoppmötet.

⁽²⁾ "Sysselsättningsriktlinjerna har därför delats in i tre delar, nämligen de tre övergripande målen för strategin, de tio centrala prioriteringsområdena för strukturreformerna och behovet av att förbättra genomförandet och styrningen av processen.. Alla dessa tre delar av sysselsättningsriktlinjerna bör återspeglas i de nationella handlingsplanerna och övervakas på EU-nivå..."

3.1.1.1. I det sammanhanget vill EESK understryka vikten av att medlemsstaterna uppfattar de samlade förslagen om den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken som en sammanhållen bindande ram för arbetet med att uppnå Lissabonmålen.

3.1.1.2. Vi anser också att synkroniseringen och det treåriga tidsperspektivet för riktlinjerna är av stor betydelse för den europeiska sysselsättningsstrategins framtidsutsikter och effektivitet inom ramen för Lissabonstrategin, och för den nya situation som uppstår när EU utvidgas till att omfatta 25 medlemsstater.

3.1.1.3. Vi hänvisar också till våra tidigare synpunkter på detta (1):

- "Lissabonstrategin håller på att äventyras."
- "Utan stark och ihållande ekonomisk tillväxt kommer det att bli svårt att uppnå de övriga mål som man enades om i Lissabon."
- "Det ekonomiska läget har försämrats under de senaste två åren."
- "Dagens internationella spänningar främjar inte något uppsving."

3.1.1.4. Den rådande situationen gör det svårt att genomföra riktlinjerna. Därför föreslår kommittén att medlemsstaterna och EU skall utnyttja alla möjligheter och alla tillgängliga medel – däribland strukturfonderna – för att understödja denna strävan.

3.1.1.5. De nya sysselsättningsriktlinjerna innebär också en stor utmaning för EU:s nya medlemsstater. Utöver alla andra problem som finns är det formellt sett första gången som riktlinjerna tillämpas i dessa länder. Därför har kommissionen ett speciellt ansvar för att stötta de nya medlemsstaterna i deras strävan att leva upp till unionens integrationsförväntningar.

3.2. I sitt yttrande om den europeiska sysselsättningsstrategin framhåller EESK att "den nya europeiska sysselsättningsstrategin, som också innehåller konkreta etappmålsättningar, kommer att bidra till att man kan uppnå Lissabonmålen, under förutsättning att strategin åtföljs av strama och integrerade riktlinjer. Man kommer systematiskt att bevaka att dessa är verksamma" (2).

3.2.1. I linje med våra tidigare synpunkter och vårt generella stöd för de tre huvudmålen från Lissabon (3) instämmer vi också i det allmänna synsättet, innehållet och delmålen under avsnitt A (de övergripande målen) i kommissionens förslag.

3.2.1.1. Mer konkret stöder EESK

- kommissionens uppmaning till medlemsstaterna att "fastställa motsvarande nationella mål som är förenliga med de resultat som förväntas uppnås på EU-nivå" med avseende på målet om full sysselsättning,
- kommissionens analys av övergången till en kunskapsbaserad ekonomi i syfte att förbättra arbetets kvalitet och produktivitet,
- stärkandet av den sociala sammanhållningen och integrationen med hjälp av en sysselsättningspolitik som kan "bidra till att andelen arbetande fattiga i alla medlemsstater minskar betydligt före 2010". Sysselsättningsriktlinjerna måste åtföljas av kvantitativa mål, inte bara på nationell nivå utan också på lokal och regional nivå, och man bör i högre grad betona genomförande, resultat och utvärderingar (för varje enskild åtgärd) och följa upp åtgärderna med rekommendationer.

3.3. EESK påminner om att det saknas konkreta och särskilda prioriteringar i fråga om invandring och migrationsströmmar inom ramen för övriga prioriteringar. Vi anser det ändå nödvändigt att utforma en gemensam invandringspolitik för EU för en aktiv hantering av migrationsströmmarna i anslutning till sysselsättningspolitiken.

4. Särskilda kommentarer

4.1. När det gäller de "prioriterade insatsområdena" föreslår EESK följande:

4.1.1. **Prioriterat insatsområde 1: Aktiva och förebyggande åtgärder för arbetslösa och personer utanför arbetskraften**

4.1.1.1. I det senaste yttrandet om den nya europeiska sysselsättningsstrategin framhåller kommittén följande: "Det bör finnas en riktlinje som helt ägnas åt att förstärka förebyggande och aktiva insatser för långtidsarbetslösa, icke yrkesverksamma, funktionshindrade, kvinnor och ungdomar samt etniska minoriteter, med målsättningen att undanröja hinder som

(1) EUT C 95, 23.4.2003.

(2) EUT C 133, 6.6.2003.

(3) Full sysselsättning, kvalitet och produktivitet i arbetet samt social sammanhållning och integration.

gör det svårare att ta sig in och hålla sig kvar på arbetsmarknaden och minskar möjligheten att skapa varaktiga arbetstillfällen. I detta sammanhang är det särskilt viktigt att på ett tidigt stadium undersöka de arbetssökandes behov samt att upprätta planer för sociala stödåtgärder och för att underlätta återinträdet på arbetsmarknaden”⁽¹⁾.

4.1.1.2. Med utgångspunkt i våra tidigare synpunkter undrar vi om det inte skulle vara att föredra om man på nationell nivå kunde samla alla de åtgärder som syftar till att avskaffa hinder för tillträde till arbetsmarknaden i en enda riktlinje – inbegripet diskriminering av tredjelandsmedborgare och ojämlikhet mellan regionerna. Arbetsmarknadens parter, det organiserade civila samhället i allmänhet samt de lokala och regionala myndigheterna skulle i så fall också medverka i arbetet.

4.1.1.2.1. Vi framhåller att en samlad riktlinje för att avskaffa hinder för tillträde till arbetsmarknaden förändrar perspektivet på sysselsättningen och ger en mer heltäckande, mer levande och tydligare bild av sysselsättningsutsikterna. Sysselsättningspolitiken blir på så vis mer förebyggande, den angår alla och innefattar en social dynamik över tiden, med allt vad detta innebär när det gäller att komma till rätta med problemen på medellång sikt.

4.1.2. Prioriterat insatsområde 2: Gynna företagarna och främja skapande av arbetstillfällen

4.1.2.1. EESK instämmer i kommissionens förslag och framhåller i linje med tidigare synpunkter⁽²⁾ i synnerhet behovet av att på ett systematiskt och integrerat sätt – och med hjälp av utbildning – främja företagandet och en företagsmiljö som är förenlig med traditionella europeiska sociala normer.

4.1.2.1.1. När det gäller företagsamheten vill EESK påminna om följande:

- Arbetsplatser skapas i praktiken genom företagsamhet, inklusive sådan verksamhet som bedrivs av personer vars syfte är att producera solidaritetstjänster eller tjänster av allmänintresse.

⁽¹⁾ EUT C 133, 6.6.2003.

⁽²⁾ ”Ytterligare en riktlinje bör ta upp insatser som syftar till att skapa gynnsamma förutsättningar för företagets utveckling och för en starkare företagsamhet, särskilt för mindre och medelstora företag, exempelvis fåmansbolag (eller kooperativ, föreningar och ömsesidiga företag). Huvudmålsättningen skulle vara att skapa fler arbetstillfällen med hög kvalitet och varaktighet.” (EUT C 133, 6.6.2003).

- Småföretagen är ofta arbetskraftsintensiva och skapar fler arbetstillfällen än storföretagen, som är mer kapitalintensiva.

- Enbart det ökade antalet små och medelstora företag inom EU är inte i sig en tillräcklig indikation på en framgångsrik politik.

- Man måste se till att antalet småföretag ökar och att människorna inte tvingas söka sig till den fria företagsamheten för att den vanliga arbetsmarknaden inte ger dem några utsikter till avlönad anställning⁽³⁾.

- Företagen i de traditionella sektorerna bidrar alljämt till att skapa nya arbetstillfällen. Därför måste dessa integreras i EU-politiken och den nationella politiken för stöd till företagen.

- Det är nödvändigt att förbättra företagsetableringens kvalitet med hjälp av lämplig utbildning för dem som är villiga att starta eget, och genom kompletterande stödtjänster.

4.1.3. Prioriterat insatsområde 3: Hantera förändringar och främja anpassningsförmågan i arbetet

4.1.3.1. I linje med tidigare synpunkter⁽¹⁾ stöder kommittén kommissionens förslag i detta avseende. Vi vill dock särskilt understryka arbetsmarknadsparternas roll i utvecklingen av detta insatsområde, en roll som innebär en dynamisk och aktiv medverkan från deras sida på alla nivåer (EU-nivå, nationell nivå och lokal nivå), från planeringsstadiet till genomförande- och utvärderingsfaserna.

4.1.3.2. Därför bör man omedelbart tillämpa arbetsmarknadsparternas förslag till trepartssamarbete om tillväxt och sysselsättning, liksom det påföljande förslaget från Europeiska kommissionen om ett socialt trepartstoppmöte före Europeiska rådets vårmöte.

⁽³⁾ EGT C 368, 20.12.1999, (bilaga).

4.1.4. Prioriterat insatsområde 4: Fler och bättre investeringar i mänskligt kapital och strategier för livslångt lärande

4.1.4.1. EESK menar "att det är särskilt betydelsefullt att investera i det mänskliga kapitalet. Vi anser att livslångt lärande är en riktlinje av högsta vikt och understryker att dessa investeringar måste öka avsevärt, genom utnyttjande av både offentliga och privata resurser. Samtidigt vill kommittén lyfta fram behovet av att hitta och utveckla ett mer flexibelt och produktivt sätt att utnyttja tillgängliga medel. Strukturfondernas, och särskilt Europeiska socialfondens, roll och bidrag måste betonas i detta sammanhang"⁽¹⁾.

4.1.4.2. Kommittén fäster särskild vikt vid livslångt lärande, och anser att målet att andelen vuxna som deltar i allmän och yrkesinriktad utbildning skall ha stigit till 15 % i genomsnitt i EU och till över 10 % i varje medlemsstat fram till 2010 inte avspeglar det omfattande behov som kunskapssamhället medför⁽¹⁾.

4.1.5. Prioriterat insatsområde 5: Öka utbudet av arbetskraft och främja aktivt åldrande

4.1.5.1. Vidare anser EESK "att det är nödvändigt att i politiken för ett aktivt åldrande ta hänsyn till det svåra sysselsättningsläget och den aktuella ekonomiska situationen som leder till omfattande omstruktureringar av företagen. Dessa omstruktureringar utmynnar ofta i avskedanden av äldre arbetstagare. Sådana avskedanden borde kunna bemötas av allvarligt syftande personalåtgärder, omplacerings- och omskolningsåtgärder. Man måste också ta till vara de befintliga möjligheterna till förtidspensionering"⁽¹⁾.

4.1.5.2. Utbildning och i synnerhet livslångt lärande kan fungera som katalysator för att öka medvetenheten om kunskapssamhällets möjligheter bland kvinnor, äldre och missgynnade grupper.

4.1.6. Prioriterat insatsområde 6: Jämställdhet

4.1.6.1. EESK instämmer i kommissionens förslag och påpekar att de könsrelaterade problemen på sysselsättningsområdet främst handlar om att avskaffa hindren för tillträde till arbetsmarknaden, och om lönepolitiken.

4.1.6.2. Vi stöder också strävandena att göra det möjligt att förena yrkesliv och familjeliv genom att tillhandahålla omsorg för barn och andra beroende personer. Om sådana förutsättningar kombineras med åtgärder för att avskaffa hinder för tillträde till arbetsmarknaden och minska löneskillnaderna mellan könen, kan de på ett avgörande sätt bidra till att uppfylla målen⁽²⁾ fram till 2010.

4.1.7. Prioriterat insatsområde 7: Främja integrering av mindre gynnade personer på arbetsmarknaden och motverka diskriminering

4.1.7.1. Vi instämmer i kommissionens förslag, även om vi, som tidigare nämnts i punkt 4.1.1.2, föredrar en enda riktlinje i fråga om hindren för tillträde till arbetsmarknaden. Vi finner förslaget om kvantitativa mål med avseende på missgynnade personer ytterst intressant. Dessa mål kan på ett avgörande sätt underlätta den nödvändiga utvärderingen.

4.1.7.2. Begreppet "missgynnade" kan emellertid innefatta många olika grupper av människor med olikartade betingelser i fråga om sysselsättning. I synnerhet för funktionshindrade krävs det ett mer detaljerat angreppssätt med avseende på villkor och begrepp. Många av dessa personer – och kanske också andra grupper – är över huvud taget inte arbetsökande på arbetsmarknaden, men det behöver inte innebära att de utesluts från möjligheterna till yrkesutbildning och arbetslivserfarenhet inom ramen för handlingsplanerna för sysselsättning.

4.1.7.3. EESK föreslår att man inför kvantitativa mål för missgynnade personer som på grund av sin speciella situation inte betecknas som aktiva på arbetsmarknaden.

4.1.8. Prioriterat insatsområde 8: Incitament som gör arbete till ett lönsamt och attraktivt alternativ

4.1.8.1. Kommittén är överens med kommissionen och betonar att arbetstillfällena av hög kvalitet är en viktig faktor för att människor skall förbli aktiva på arbetsmarknaden. Därför är det också viktigt att de nationella sysselsättningsplanerna utformas med hänsyn till detta.

⁽¹⁾ EUT C 133, 6.6.2003.

⁽²⁾ Målen fram till 2010 är att utrota skillnaderna mellan kvinnor och män i fråga om arbetslöshet och att halvera löneskillnaderna.

4.1.9. Prioriterat insatsområde 9: Omvända odeklarerat arbete till reguljär sysselsättning

4.1.9.1. I sitt yttrande om den nya europeiska sysselsättningsstrategin⁽¹⁾ ger kommittén klart uttryck för sin ståndpunkt, som ansluter sig till kommissionens. EESK välkomnar framför allt kommissionens strävan att öka kunskaperna om problemets omfattning och skapa förutsättningar för att finna en lösning, med hjälp av bättre statistikuppgifter.

4.1.10. Prioriterat insatsområde 10: Främja yrkesmässig och geografisk rörlighet och förbättra matchningen mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft

4.1.10.1. Kommittén inser att rörligheten inom EU också är viktig för sysselsättningen, och stöder därför kommissionens samlade förslag på detta område. Det är särskilt positivt med förslaget att alla EU-medborgare senast 2005 skall kunna få tillträde till alla lediga platser som anmäls till medlemsstaternas arbetsförmedlingar.

4.2. I fråga om avsnittet "Att främja bättre styrelse reformer, partnerskap och genomförande" vill EESK framföra följande synpunkter:

4.2.1. Vi inser behovet av bättre styrning och genomförande av den europeiska sysselsättningsstrategin via de nationella sysselsättningsplanerna, och stöder kommissionens förslag att man "med vederbörlig respekt för olika nationella seder och bruk skall se till att relevanta parlamentsorgan engageras i genomförandet av riktlinjerna". Vi vidhåller dock att medlemsstaterna bör tilldela de nationella parlamenten en framträdande

roll i genomförandet av de nationella handlingsplanerna. Därför hänvisar vi till vårt förslag att de nationella handlingsplanerna i enlighet med nationell praxis bör "diskuteras och godkänn[a]s av de nationella parlamenten i samband med den årliga budgeten för sysselsättningspolitiken"⁽¹⁾.

4.2.2. EESK instämmer också i att "alla de viktigaste berörda parterna, även det civila samhället, aktivt [bör] bidra till den europeiska sysselsättningsstrategin". Vi delar också kommissionens uppfattning att "Regionala och lokala aktörers deltagande i utvecklingen och genomförandet av riktlinjerna bör stödjas genom lokala partnerskap, informationsverksamhet och samråd".

4.2.2.1. I enlighet med sitt tidigare yttrande framhåller kommittén vikten av att riktlinjerna, när de genomförs i medlemsstaterna, skall åtföljas av kvantitativa mål såväl på nationell nivå som på regional och lokal nivå. Medlemsstaterna uppmanas därför att fästa större vikt vid genomförande, resultat och utvärderingar i fråga om varje enskild åtgärd, och följa upp åtgärderna med rekommendationer.

4.2.3. Statistikuppgifterna är en grundförutsättning för en integrerad policy för riktlinjerna. EESK betonar statistikens betydelse och uppmanar kommissionen att med alla krafter arbeta tillsammans med andra aktörer för att i god tid säkerställa tillförlitlig statistik som bygger på jämförbara och trovärdiga indikatorer för alla medlemsstater.

4.2.4. En nyckel till framgång är myndigheternas samarbete med arbetsmarknadens parter och det organiserade civila samhället som helhet i fråga om genomförandet av riktlinjerna, framför allt på regional och lokal nivå, och de samverkansvinster detta ger upphov till. I det sammanhanget måste man förstärka den roll som arbetsmarknadsparterna och det civila samhället som helhet spelar på lokal och regional nivå. Det gäller såväl i det skede då politiken utformas och målen fastställs som i genomförande- och utvärderingsfaserna.

⁽¹⁾ EUT C 133, 6.6.2003.

Bryssel den 14 maj 2003.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Roger BRIESCH